

Az ítéltábla dr. Gárdos Tamás ügyvéd által képviselt **felperesnek** a dr. Brodmann Péter ügyvéd által képviselt **I.r. továbbá II.r, III.r., IV.r. alperesek** ellen **kezesi tartozás megfizetése** iránt indított perében, a Veszprém Megyei Bíróság 2011. szeptember 21. napján kelt 4.P.21.157/2010/25. számú ítéletével szemben az I.r. alperes által 31. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson - meghozta a következő

Í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbezett rendelkezéseit részben és akként változtatja meg, hogy az alperesek kamatfizetési kötelezettségének kezdő időpontját 2009. augusztus 24. napjában állapítja meg.

Kötelezi az I. r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 15.000.- (Tizenötezer) forint másodfokú perköltséget.

A feljegyzett 30.000.- (Harmincezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az I. r. alperes a fellebbezési eljárásban teljes mértékben pervesztes lett.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

Az irányadó tényállás szerint a felperes 2004. december 21-én kölcsönrel vegyes vállalkozási szerződést kötött "A"- val három vitorlás hajó megépítésére. A szerződés szerint a hajók megépítéséhez a felperes 22 millió Ft-ot bocsátott a vállalkozó rendelkezésére. A kötelezett vállalta, hogy egy hajót a felperesnek 14 millió Ft értékben 2005. május 15-ig átad, míg a fennmaradó 8 millió Ft-ot 2005. június 30-ig megfizeti. A felek 2005. október 10-én a megállapodást módosították, eszerint a kötelezettnek 25.411.483,- Ft került átadásra, melyből 2 millió Ft-ot visszafizetett, továbbá átadott a felperesnek 15.182.861,- Ft értékben egy vitorlás hajót, mely összeget a felperes felé fennálló tartozásba beszámítottak. A fennmaradó 8.228.622,- Ft megfizetésére 2005. december 31-ig vállalt kötelezettséget.

A 2004. december 21-i szerződésben vállalt kötelezettségek teljesítéséért az I.r alperes teljes mértékben, a II. és IV.r alperesek 2 millió-2 millió Ft, míg a III.r alperes 1 millió Ft erejéig készfizető kezességet vállalt.

"A" a tartozásából a végrehajtási eljárás során 5.116.043,- Ft-ot fizetett meg, melyből a felperes 2.307.579,- Ft-ot tőketartozásra, 2.323.198,- Ft-ot kamattartozásra, 485.266,- Ft-ot pedig végrehajtási költségekre számolt el. Az adós tőketartozása 5.921.043,- Ft.

A felperes és ügyvezetője, "B" keresetükben az I.r alperest 500.000,- Ft, a II.r alperest 2 millió Ft, a III.r alperest 1 millió Ft, míg a IV.r alperest ugyancsak 2 millió Ft és késedelmi kamatai megfizetésére kérték kötelezni, arra hivatkozással, hogy az alperesek "A" kötelezett tartozásáért készfizető kezességet vállaltak.

Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték. Hivatkozásuk szerint a kötelezett tartozása már megfizetésre került.

A Veszprém Megyei Bíróság a 4.P.21.525/2008/18. számú ítéletével az alpereseket a felperes neve javára a kereset szerint marasztalta, míg "B" keresetét elutasította. A Győri Ítéltábla Pf.III.20.019/2010/6. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletének az I-IV. r. alpereseket az I.r. felperes javára marasztaló rendelkezéseit hatályon kívül helyezte, és ebben a keretben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására, és újabb határozat hozatalára utasította. A felperes javára 35.000.-Ft, az I. r. alperes javára 5.000.-Ft, a II. r. alperes javára 20.000.-Ft, a III. r. alperes javára 10.000.-Ft másodfokú perköltséget állapított meg. Határozata indokolásában utalt arra, hogy "A" kötelezett 6.660.145.-Ft-ot fizetett meg a felperes neve felperesnek.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárás során hozott ítéletével kötelezte az I. r. alperest 500.000.-Ft, a II. r. alperest 2.000.000.-Ft, a III.r. alperest 1.000.000.-Ft, a IV. r. alperest pedig 2.000.000.-Ft, továbbá ezen összegek 2006. január 1-jétől járó törvényes késedelmi kamata felperes javára való 15 napon belüli megfizetésére. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A bíróság az I. r. alperest 50.000.-Ft, a II. r. alperest 200.000.-Ft felperes javára történő 15 napon belüli megfizetésére kötelezte. Határozata indokolásában kifejtette, hogy a megismételt eljárásban a felperes a végrehajtási eljárás során való teljesítés összegét 5.116.043.-Ft-ban ismerte el, amelyből a végrehajtással kapcsolatos költségekre 485.266.-Ft-ot, a késedelmi kamatra 2.323.198.-Ft-ot, míg a tőkére 2.307.579-Ft-ot számolt el, így a még fennálló tökekövetelés összegét 5.921.043.-Ft-ban jelölte meg. A bíróság ismételten felhívta az alpereseket annak bizonyítására, hogy a kötelezett a tartozását kiegyenlítette, illetve azt a másodfokú bíróság határozatában megjelölt összegben teljesítette. Határidőt biztosított annak bizonyítására, hogy a kötelezett a felperes által megjelölt összegnél magasabb összegben teljesített. Az alperesek azonban kötelezettségüknek nem tettek eleget, így a még fennálló tartozás tekintetében a bíróság a felperes előadását fogadta el, figyelembe véve, hogy azt részben a végrehajtási iratok is alátámasztják. Ezzel kapcsolatosan utalt arra, hogy a hatályon kívül helyező végzés indokolása az elsőfokú bíróságot csak a megismételt eljárásra vonatkozó utasítás tekintetében köti. A másodfokú bíróság a csatolt végrehajtói iratokból állapította meg a kötelezetti teljesítés mértékét 6.660.145.-Ft-ban, ennek során azonban

figyelmen kívül hagyta, hogy a két végrehajtói irat részben ugyanazon teljesítéseket tartalmazza.

Az alperesek, mint készfizető kezesek marasztalását a Ptk.272. § (1) bekezdésére, és a 274. § (2) bekezdés a.) pontjára alapította.

Az ítélettel szemben az I. rendű alperes élt fellebbezéssel, kérve annak megváltoztatását és a kereset elutasítását. Hangsúlyozta, hogy a főadós a tartozását megfizette. A hajó értéke 15.411.483.-Ft-ban, a követelést biztosító ingóságok, melyet a felperes a vételi jog gyakorlása folytán megszerzett, 8.900.000.-Ft értékben kerültek elszámolásra, továbbá 2.000.000.-Ft készpénz került megfizetésre. Ezt meghaladóan a végrehajtás során a végrehajtó behajtott még több mint 5.000.000.-Ft-ot a felperes javára. A kötelezettség teljesítésére figyelemmel kezesi felelősségről nem lehet beszélni. Utalt még arra, hogy a 8.900.000.-Ft-os értékű ingóságok tekintetében a Zalaegerszegi Városi Ügyészség B.458/2006/6. számú határozatának 3. oldalában foglaltak is bizonyítékkul szolgálnak. Kérte továbbá tanúként meghallgatni a főadóst, "A"-t.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az ítélet helybenhagyására irányult.

Az ítélet tábla mindenekelőtt kiemeli, hogy a kezesi kötelezettség járulékos jellegű, a Ptk.273. § (1) bekezdése értelmében a kezes kötelezettsége ahhoz a kötelezettséghez igazodik, amelyért kezességet vállalt. A kezes érvényesítheti azokat a kifogásokat, amelyeket a kötelezett is érvényesíthet a jogosulttal szemben. Az alperesek bár külön okiratban, de ugyanazon kötelezettségért, egymásra tekintettel vállaltak kezességet a felperes "A"-val szemben fennálló - a perrel érintett - követelésének teljesítéséért, így felelősségük a Ptk.275. § alapján a felperes felé egyetemleges. Az egyetemleges kötelezettek egyikének a jogosult kielégítésével kapcsolatos kifogásai a többi kötelezettre is kihatnak (Ptk.337. § (3) bekezdés).

Az elsőfokú ítélettel szemben csupán az I. r. alperes élt fellebbezéssel, de a követelés teljesítésére hivatkozott, így a fentiekre figyelemmel fellebbezése a II-IV r. alperesekre, így az őket marasztaló elsőfokú ítéleti rendelkezésekre is kihatott, hisz a kezességgel biztosított követelés összege, illetve annak kielégítése tárgyában csak egységesen hozható döntés (Pp.51. § a.) pont, 52. § (1) bekezdés).

Az ítélet tábla erre tekintettel bírálta felül az elsőfokú ítéletet és megállapította, hogy a fellebbezés a marasztalás tőkeösszege tekintetében nem alapos.

A másodfokú bíróság osztotta a felperesi kereseti kérelem jogalapja körében az elsőfokú bíróság által már a korábbi (4.P.21.525/2008/18. számú) ítéletében kifejtett jogi álláspontot. Az alperesek tehát készfizető kezesi minőségükre figyelemmel kötelesek a Ptk.272. § (1) bekezdése és a 274. § (2) bekezdésének a.) pontja alapján megfizetni a főadósnek a felperes felé fennálló tartozását.

Az elsőfokú bíróság a beszerzett peradatok okszerű mérlegelésével foglalt állást akként, hogy a megismételt eljárás során sem nyert azon alperesi állítás bizonyítást, hogy a felperes követelése teljes egészében - de legalábbis az elsőfokú bíróság által megállapított mértéket meghaladóan - kiegyenlítésre került.

Az elszámolás kiinduló pontjául a 2005. október 10-én kelt - Ptk.242. § (1) bekezdése szerinti tartozás elismerésnek minősülő - okirat szolgált. A 25.411.483.-Ft-os követelés

részbeni (15.182.861.-Ft-os hajó értékkel és 2.000.000.-Ft tényleges megfizetésével való) kiegyenlítése folytán "A" további 8.228.622.-Ft-tal tartozott. A megismételt eljárás során az is tisztázást nyert az I. r. alperes meghallgatása útján (4.P.21.157/2010/27. számú jegyzőkönyv), hogy a korábbi eljárás során csatolt (P.21.525/2008/24/A/2. számú) okirat nem igazolja további 6.660.145.-Ft végrehajtási eljárás során való megfizetését, hiszen az okirat végén található összegző nyilatkozat nem az adatszolgáltató végrehajtótól, hanem az I. r. alperestől származik.

A beszerzett peradatok - köztük a végrehajtás iratai - a felperes ezirányú nyilatkozatát alátámasztva 5.116.043.-Ft végrehajtás során való megfizetését igazolják. Ezen részteljesítést a felperes a Ptk.293. §-ából fakadó lehetőségével élve a jogszabályban meghatározott sorrendtől eltérően számolta el. Az elszámolás folytán a 8.228.622.-Ft-os tőketartozást a részteljesítés 5.921.043.-Ft-ra csökkentette, a további teljesítés a késedelmi kamatra és a végrehajtási költségekre nyert elszámolást.

A perben a bíróság többszöri felhívása és a jogkövetkezményekre történő figyelmeztetése ellenére sem került bizonyításra ezt meghaladó teljesítés. Sem további fizetéssel való teljesítést, sem pedig a hivatkozott ingóságok (szerszámok) tulajdonjogának átruházásával és vételáruk (értékük) beszámításával való teljesítést az alperesek nem bizonyítottak. Nem került bizonyításra, hogy a felperes élt a 2004. december 21-i szerződés 13. pontjában foglalt vételi jogával. A felperes a hivatkozott ingóságokat a nem vitatott előadása (13. szám) szerint nem tartotta saját vagyonaként nyilván. A 2005. október 10-i közjegyzői okirat ezen ingóságokat már, mint majdani jelzálogtárgyakat jelöli meg, tehát ez sem igazolja, hogy azokat a felperes a vételi joga útján megszerezte. Mindemellett a végrehajtási iratok szerint az ingóságok a kötelezett birtokában maradtak, azokat a kötelezett sajátjának tekintette, az ezeket érintő végrehajtási intézkedések ellen fellépett, majd egy részük megsemmisült, másrészük pedig a végrehajtás során részben értékesítésre - az árverési vételár pedig elszámolásra - került, más részük értékesítése nem járt sikerrel. A fellebbezéssel (31/A/1. szám alatt) csatolt ügyészégi határozatban hivatkozott nyilatkozatok sem alkalmasak a fentiektől eltérő tények bizonyítására. A fentebb hivatkozott bizonyítékok az együttes mérlegelésük útján az I. r. alperes fellebbezési állításával szemben azt igazolják, hogy nem került sor a vételi jog gyakorlására és a vételár beszámítás útján való teljesítésére.

A fellebbezés a kereset teljes elutasítására irányult. A másodfokú bíróság a Pp.253. § (3) bekezdése értelmében a perben érvényesített jog alapjául szolgáló olyan kérdésekben is határozhat, amelyekben az elsőfokú bíróság nem tárgyalta, illetve nem határozott. Erre figyelemmel nem volt eljárásjogi akadálya, hogy a másodfokú bíróság a kamatfizetés tekintetében figyelembe vegye azt az elsőfokú bíróság által is megállapított, de értékelni elmulasztott körülményt, hogy a végrehajtási eljárás során megtérült összeg egy része, 2.323.198.-Ft a kamattartozásra került elszámolásra a felperes által. Az elsőfokú bíróság azonban a kamatfizetés kezdő időpontjának meghatározásakor ennek a körülménynek tévesen nem tulajdonított jelentőséget, holott a 2006. január 1-jén fennálló 8.228.622.-Ft tőketartozásnak a Ptk.301. § (1) bekezdése szerinti - az elsőfokú bíróság által is alkalmazott és a felperes által sem vitatott mértékű - késedelmi kamatát a 2.323.198.-Ft megfizetése 2009. augusztus 23-ig terjedő időre kiegyenlítette. Így a késedelmi kamatfizetési kötelezettség kezdő időpontja helyesen 2009. augusztus 24. napja.

A kifejtettekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Pp.253. § (2) bekezdése alapján a kamatfizetési kötelezettség kezdő időpontja tekintetében megváltoztatta, egyebekben helybenhagyta.

A Pp.25. § (4) bekezdése értelmében a főkövetelés járulékai (kamat, költség, stb.) a pertárgyérték számításánál figyelmen kívül maradnak. Ennek megfelelően a kamatfizetési kötelezettségre irányuló másodfokú ítéleti rendelkezés nem teszi lehetővé, hogy az I. r. alperes fellebbezését akár részben is az ítéltábla eredményesnek minősítse. Erre figyelemmel az I. r. alperes a Pp.78. (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a felperesnek a 32/2003.(VIII.22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdés a.) pontja és (5) bekezdése szerint megállapított - áfát is magában foglaló - ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget. A feljegyzett fellebbezési illetéket a személyes költségmentes I. r. alperes helyett a 6/1986.(VI.26.) IM. rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli. A pártfogó ügyvédi képviselőre figyelemmel a Pp.87. § (2) bekezdése alapján az ítéltábla megállapította, hogy az I. r. alperes a fellebbezési eljárásban teljes mértékben pervesztes lett.

Győr, 2012. július 2. napján

Dr.Világi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

Dr. Maurer Ádám sk.
előadó bíró

Dr. Havasiné dr. Orbán Mária sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó: